

Vergaderjaar 2000–2001

27 846

Onderzoek naar zwerfjongeren

Nr. 1

BRIEF VAN HET PRESIDIUM

Aan de leden

Den Haag, 4 juli 2001

Het Presidium stelt voor in te stemmen met het bijgaande voorstel van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de Algemene Rekenkamer te vragen een onderzoek te verrichten naar de opvang van zwerfjongeren.

Het onderzoek zal duidelijkheid verschaffen over de vraag wat tot nu toe met de door de minister voor deze doelgroep ter beschikking gestelde middelen is gedaan. Het onderzoek kan voorts helderheid geven over wat er beleidsmatig, financieel en organisatorisch nodig is om de problematiek van de zwerfjongerenopvang effectief aan te pakken.

Het onderzoek moet begin februari 2002 zijn afgerond. Het Onderzoeks- en Verificatiebureau heeft positief geadviseerd over het voorstel maar constateert dat het tijdspad erg ambitieus is. Het OVB adviseert om nadere afspraken te maken met de Algemene Rekenkamer over de realisatie van deze planning. Het Presidium zal dit bevorderen.

De Voorzitter,
J. van Nieuwenhoven

De Griffier,
W. H. de Beaufort

Brief van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan het Presidium

Den Haag, 1 juli 2001

In een algemeen overleg met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over maatschappelijk opvang op 28 maart jongstleden, is door enkele leden de wens geuit om de Algemene Rekenkamer te verzoeken onderzoek te laten doen inzake de opvang van zwerfjongeren. Dit onderzoek zou duidelijkheid moeten verschaffen over de vraag wat tot nu toe met de door de minister voor deze doelgroep ter beschikking gestelde middelen voor is gedaan. Het onderzoek zou voorts zo snel mogelijk helderheid moeten geven over wat er beleidsmatig, financieel en organisatorisch nodig is om de problematiek van de zwerfjongerenopvang effectief aan te pakken. Met name zou in het onderzoek nagegaan kunnen worden welke knelpunten een goede onderbouwing van de prestaties en effecten in de weg staan, zodat een reële kostprijs per cliënt kan worden bepaald. Het onderzoek zou concrete aanbevelingen moeten opleveren hoe deze knelpunten zo snel mogelijk kunnen worden opgelost.

In het onderzoek zouden de volgende concrete vragen aan de orde moeten komen:

1. Kunnen de verschillende geldstromen voor de opvang van zwerfjongeren in kaart worden gebracht? In welke mate worden de uitkeringen besteed ten behoeve van de beoogde doelgroep? In welke mate hebben de extra uitgaven van de laatste jaren geleid tot een uitbreiding van de capaciteit?
2. Welke beleidsdoelstellingen heeft de minister geformuleerd ten aanzien van de opvang van en hulpverlening aan zwerfjongeren? Op welke wijze zijn deze in de vorm van taken en verantwoordelijkheden aan de betrokken decentrale overheden toebedeeld en is de informatievoorziening en verantwoording aan de minister over de gerealiseerde prestaties en bereikte effecten daarbij ook geregeld?
3. Wat is de oorzaak dat er tot nu toe door decentrale overheden geen adequaat inzicht gegeven kan worden in de geleverde prestaties en bereikte effecten? Wat zijn hierbij de knelpunten en hoe kunnen deze worden opgelost?

De commissie stelt de Kamer voor, op grond van artikel 58 van de Comptabiliteitswet, de Algemene Rekenkamer te verzoeken een onderzoek uit te voeren aan de hand van bovengenoemde vragen en de Kamer daarover uiterlijk 1 februari 2002 te rapporteren.

Ingevolge artikel 21a van het Reglement van Orde is over dit verzoek tot onderzoek advies gevraagd aan de commissie voor de Rijksuitgaven. Dat advies is bijgevoegd.

De voorzitter van de commissie,
Van Lente

's-Gravenhage, 6 juni 2001

In uw brief van 31 mei jl. verzoekt u, overeenkomstig artikel 21a van het Reglement van orde, de Commissie voor de Rijksuitgaven om advies over een verzoekonderzoek aan de Algemene Rekenkamer over het onderwerp zwerfjongeren.

In een algemeen overleg met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 28 maart 2001 over maatschappelijk opvang, is door de Kamer geconstateerd dat zij onvoldoende inzicht heeft in respectievelijk de ingezette middelen, de geleverde prestaties en de bereikte effecten met betrekking tot de opvang van zwerfjongeren (kamerstuk 25 682, nr. 8). Met name de «Monitor Maatschappelijke Opvang» en het eindverslag van de «quickscan zwerfjongeren» die in dit overleg aan de orde waren, gaven aanleiding tot vragen over met name de (extra) financiële middelen die door de regering zijn uitgetrokken voor zwerfjongeren in relatie tot de prestaties die daarmee zijn geleverd. Aangezien de uitvoering van het beleid is gedecentraliseerd, is hierbij ook de vraag aan de orde hoe de geldstromen tussen het Rijk en de decentrale overheden zijn geregeld, op welke wijze de decentrale overheden de beschikbare middelen voor zwerfjongeren hebben aangewend en hoe de informatievoorziening hierover geregeld is. Om hier beter zicht op te krijgen, is door de Kamer de suggestie gedaan om de Algemene Rekenkamer te verzoeken dit nader te laten onderzoeken. Door de minister werd dit voorstel ondersteund (kamerstuk 25 682, nr. 8; p. 8).

De commissie van de Rijksuitgaven is van mening dat de vragen die zijn gerezen rond de financiering, de geleverde beleidsprestaties en de informatievoorziening omtrent zwerfjongeren, voldoende aanleiding geven om, overeenkomstig de suggestie die hiertoe reeds in het algemeen overleg op 28 maart jl. is gedaan, de Algemene Rekenkamer te verzoeken hiernaar een onderzoek te laten uitvoeren.

Afgezien van het draagvlak dat reeds lijkt te bestaan, bij zowel de Tweede Kamer als het kabinet, om voor een nader onderzoek naar zwerfjongeren de Algemene Rekenkamer in te schakelen, ligt de keuze voor de Algemene Rekenkamer ook op andere gronden in de rede.

De Rekenkamer heeft ruime ervaring in het doen van onderzoek dat gericht is op het in kaart brengen van de geldstromen, subsidierelaties en informatiestromen waar het complexe beleidsterreinen betreft die zich kenmerken door een verdeling van verantwoordelijkheden tussen de centrale overheid, decentrale overheden en maatschappelijke organisaties. Behalve dat de Rekenkamer in algemene zin ervaring heeft met dit type onderzoek en dus over de hiervoor noodzakelijke expertise beschikt, heeft de Rekenkamer bovendien kennis van dit specifieke beleidsterrein. In 1997 heeft zij namelijk het rapport «Decentralisatieproces maatschappelijk opvang» gepubliceerd (kamerstuk 25 315, nr. 2). Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer, in tegenstelling tot externe onderzoeksbureaus, de mogelijkheid om alle relevante documenten bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in te zien en – indien hiervoor de voorwaarden worden gecreëerd – ook bij decentrale overheden.

Wat dit laatste punt betreft, beveelt de Commissie van de Rijksuitgaven aan dat de Kamer de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verzoekt om, op grond van haar bevoegdheden op basis van artikel 10a van de Welzijnswet 1994, de betrokken lagere overheden per brief aan te

kondigen dat de Rekenkamer onderzoek zal verrichten en hiervoor hun medewerking te verlangen.

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Van Walsem